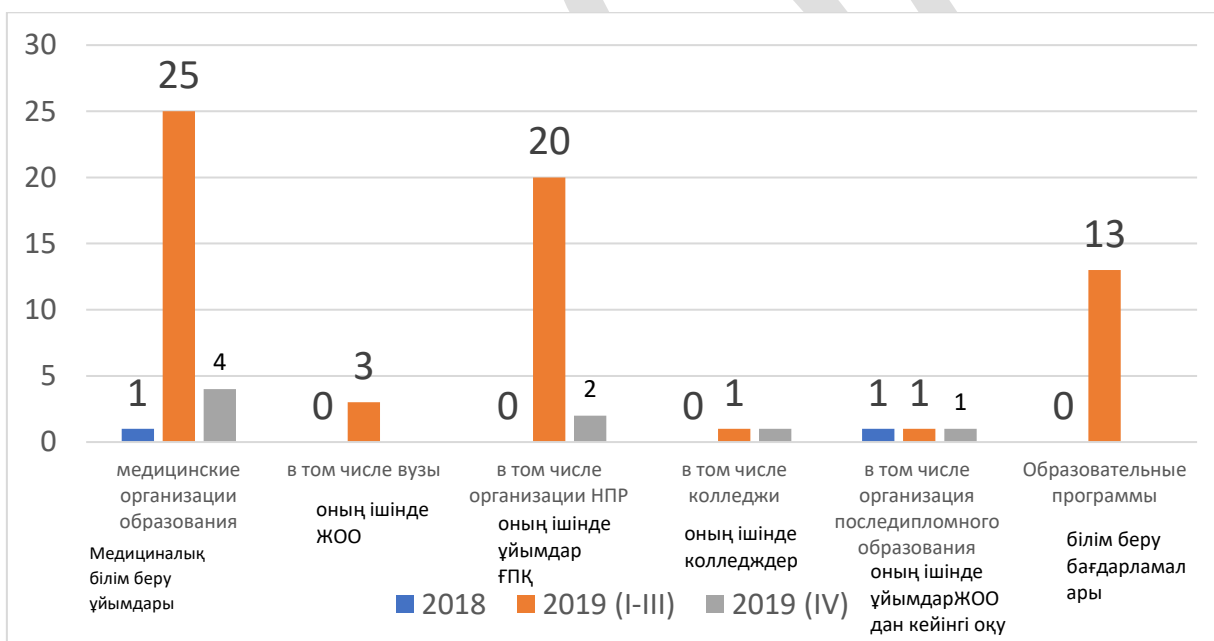

**КОММЕРЦИЯЛЫҚ ЕМЕС МЕКЕМЕ «БІЛІМ БЕРУДІ, ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУДЫ
САПАМЕН ҚАМСЫЗДАНДЫРУ ЖӘНЕ АККРЕДИТТЕУДІҢ ЕУАЗИЯЛЫҚ
ОРТАЛЫҒЫ» (АЕО) ЖҮРГІЗГЕН ӨЗІН-ӨЗІ БАҒАЛАУ, ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУ
ҰЙЫМДАРЫНЫҢ СЫРТҚЫ САРАПТАМАЛЫҚ БАҒАЛАУЫ БОЙЫНША
ЕСЕПТЕРДІ БАҒАЛАУ НӘТИЖЕЛЕРІН 14.05.2018 Ж. – 18.10.2019 Ж.
КЕЗЕҢІНДЕГІ ТАЛДАУ**

Есепті кезеңде (17 Ай) медициналық білім беру ұйымдарын (ЖОО, колледждер) және денсаулық сақтау мамандарына қосымша білім беруге қатысатын ұйымдарды институционалдық және мамандандырылған аккредиттеуді жүргізуге барлығы 37 өтінім берілді. Оның ішінде мамандандырылған аккредиттеуді жүргізуге арналған 5 шартты және институционалдық аккредиттеуді жүргізуге арналған 26 шартты қоса алғанда, 30 ұйыммен шарттар жасалды. 18.10.2019 ж. 26 ұйым аккредиттелген (сурет.1)

Сурет 1. 2018 жылдың қазан айынан бастап аккредиттелген медициналық білім беру ұйымдары мен білім беру бағдарламаларының саны

Аккредиттелгендердің үлкен үлес салмағын қосымша білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдар (бұдан әрі – "қосымша білім беру" ұйымдары) құрады – 22 (88%). Денсаулық сақтаудағы "қосымша білім беру" ұйымдарын аккредиттеу 2018 жылдың аяғынан бастап ҚР БҒМ (4.07.2018 ж. "ҚР Білім туралы заңына" өзгерістер мен толықтырулар) және ҚР ДСМ (31.10.18 ж. №595 бұйрық) талаптарының енгізілуіне, қатысушы ұйымдарды аккредиттеу рәсімін жүзеге асыруда жеткілікті тәжірибеге байланысты жүргізілетінін ескере отырып қайта даярлау және біліктілікті арттыру бағдарламаларын іске асыруда АЕО болған жоқ. Сонымен қатар, институционалды аккредиттеу процедурасы өзін-өзі бағалау туралы есеп жазуға, сыртқы сараптамалық бағалау жүргізуге және ЕОА Аккредиттеу Кеңесінің негізгі және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беруді бағалауға қатысты шешім қабылдауға әмбебап талаптарды қамтыды.

Алайда, ҚР-да қосымша білім беру лицензияланатын қызмет түрі болып табылмайтынын, ал жеке кәсіпорындар мен мекемелерді (ЖШС, ЖК, НУО) ашуға рұқсат беру құжаттарын ҚР Әділет министрлігі еркін беретінін ескере отырып, институционалдық аккредиттеуге талап енгізілгенге дейін денсаулық сақтау мамандарын, фельдшерлерді және медициналық емес қызметкерлерді оқыту сапасын бағалау тетіктері болған жоқ. Мұндай ұйымдардың тиімді және сапалы қызметінің жанама көрсеткіші ұйымдарда оқыған мамандардың мамандық бойынша сертификаттар мен мамандар санаттарын алуы болды. Осыған қарамастан, мұндай ұйымдар ешқандай тексерулерден, аудиттерден, жұмыс сапасы мен ресурстардың жеткіліктілігіне, соның ішінде кадрлық, оқытушылық және материалдық-техникалық тексерулерден өткен жоқ.

Мақсаты: "қосымша білім беру" ұйымдарын институционалдық аккредиттеуді жүргізу сапасын талдау.

Тапсырмалар:

1. Өзін-өзі бағалау туралы есептерді жазудың сапасы мен толықтығын бағалау;
2. Өзін-өзі бағалау кезінде қиындықтарды анықтау;
3. Аккредиттеу стандарттарымен жұмыс істеу кезінде проблемаларды анықтау;
4. Сыртқы сараптама комиссиясының жұмысын бағалау;

Әдістері:

1. Өзін-өзі бағалау бойынша есептердің мазмұны мен ресімделуін талдау;
2. Өзін-өзі бағалау есептеріне сарапшылардың шолуларын зерттеу;
3. Өзін-өзі бағалау жөніндегі жұмыс тобы мүшелерінің сауалнамасы;
4. "Қосымша білім беру" ұйымдарының сауалнама нәтижелерін талдау;

"Қосымша білім беру" ұйымдары Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау жүйесінің институционалдық қажеттіліктері мен басымдықтарына сәйкес дәрігерлердің үздіксіз кәсіби даму сапасын жақсарту жөніндегі дүниежүзілік медициналық білім беру Федерациясының (2015 ж.) халықаралық стандарттары негізінде 2017 ж. "АЕО" әзірлеген қосымша білім беру ұйымдарын институционалдық аккредиттеу (үздіксіз кәсіптік дамыту) стандарттарына сәйкестігіне бағаланды. Бұл ретте қосымша білім беруді ұйымдастыруға қойылатын ең төменгі талаптардың орындалуы (қосымша білім беру бойынша ҚР БҒМ және ДСМ НҚА талаптарын орындау) ескерілді.

Стандарттар медициналық білім беру және ғылым ұйымының, қосымша білім беру ұйымының мәртебесіне, ұйымдық-құқықтық нысанына, меншік нысанына және ведомстволық бағыныстылығына қарамастан денсаулық сақтау саласындағы қосымша білім берудің (үздіксіз кәсіптік білім берудің) сапасын институционалдық аккредиттеу және сыртқы бағалауды жүргізу кезінде қолданылды.

Қосымша білім беру ұйымдарын институционалдық аккредиттеу оларға қол жеткізу деңгейлерін ескере отырып жоғарыда аталған стандарттардың негізгі ережелері мен талаптарына сәйкес жүргізіледі және мыналарды қамтиды:

- 1 Стандарт "Миссия және түпкілікті нәтижелер";
- 2 Стандарт "Білім беру бағдарламалары";
- 3 Стандарт "Тыңдаушылардың құзыреттерін бағалау және үздіксіз кәсіптік білім беру құжаттамасы";
- 4 Стандарт Денсаулық сақтау мамандары (жеке кәсіптік даму);
- 5 Стандарт "Қосымша білім беруді қамтамасыз ету (үздіксіз кәсіби даму)";
- 6 Стандарт "Білім беру ресурстары";
- 7 Стандарт "Қосымша білім беру бағдарламаларын бағалау (үздіксіз кәсіби даму)";
- 8 Стандарт "Ұйым";
- 9 Стандарт "Үздіксіз жақсарту".

ҰҚД аккредиттелген ұйымдары тәуелсіз (жекеше - ЖК, ЖШС, НУО) немесе ҚР Денсаулық сақтау министрлігіне (ШЖҚ РМК) ведомстволық бағынысты болды, 2-кесте.

2-кесте - "Қосымша білім беру" аккредиттелген "АЕО" НУ ұйымдарының тізбесі

№	Ұйымның атаулары	ССК сапарының күні	Аккредиттеу туралы шешім қабылданған күн	Жылдар бойынша аккредиттеу кезеңі
1.	"Халықаралық жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру институты" ЖШС (ХЖББИ)	16-17 қаңтар 2019 ж.	30.01.2019	5
2.	"Астана" оқу-клиникалық орталығы	12-13 ақпан 2019 ж.	28.02.2019	5
3.	ЖК «Inspection»	23 ақпан 2019ж.	28.02.2019	5
4.	"Халықаралық прогрессивті Академия" ЖШС (ХПА)	19-20 наурыз 2019ж.	12.04.2019	5
5.	"Жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру медициналық академиясы" ЖШС (ЖББМА)	26-27 сәуір 2019 ж.	24.05.2019	5
6.	ЖК"YES" халықаралық білім беру орталығы	29-30 сәуір 2019 ж.	24.05.2019	5
7.	"Қазақстан Республикасы Президенті Іс Басқармасының Медициналық орталығының ауруханасы"РМК	3-4 мамыр 2019 ж.	24.05.2019	5
8.	"Парасат" Қазақстандық біліктілікті арттыру медициналық институты " оқу-ғылыми-өндірістік кешені	6-7 мамыр 2019 ж.	24.05.2019	5
9.	"Professional үздіксіз білім беру институты"ЖШС	20-21 мамыр 2019 ж.	24.05.2019	5
10.	"Сапа Білім" Оқу орталығы ЖШС	18-19 маусым 2019ж.	24.05.2019	5
11.	"Ұлттық қоғамдық денсаулық сақтау орталығы" ШЖҚ РМК (ҰҚДСО)	25-26 маусым 2019ж.	26.07.2019	5
12.	"Фтизиопульмонология Ұлттық ғылыми орталығы" ШЖҚ РМК (ФҰҒО)	26-27 маусым 2019 ж.	26.07.2019	5
13.	"Масғұт Айкімбаева атындағы Қазақ карантиндік және зооноздық инфекциялар ғылыми орталығы" (ҚКЗИҒО) ШЖҚ РМК	28-29 маусым 2019 ж.	26.07.2019	5
14.	"Medicin ALI" қосымша білім беру медициналық орталығы " ЖШС	3 – 4 шілде 2019ж.	26.07.2019	5
15.	"Республикалық психикалық денсаулық ғылыми-практикалық орталығы" ШЖҚ РМК (РПДФПО)	18-19 шілде 2019ж.	26.07.2019	5
16.	Ресей–Қазақстан медициналық институты ЖШС (РҚМИ)	30-31 шілде 2019ж.	13.09.2019	5
17.	"НАЗАР" Қайта даярлау және біліктілікті арттыру орталығы " ЖШС	28-29 тамыз 2019 ж.	13.09.2019	5
18.	"ИННОВАЦИЯ" оқу-білім беру	12-13 қыркүйек	04.10.2019	5

	орталығы ЖК	2019ж.		
19.	"Трансфузиология ғылыми-өндірістік орталығы" ШЖҚ РМК (ТҒӨО)	17-18 қыркүйек 2019 ж.	04.10.2019	5
20.	"Республикалық денсаулық сақтауды дамыту орталығы" ШЖҚ РМК (РДСДО)	24-25 қыркүйек 2019 ж.	04.10.2019	5
21.	"Ұлттық ғылыми онкологиялық орталық" ЖШС (ҰҒОО)	26-27 қыркүйек 2019 ж.	04.10.2019	5
22.	"ӨРКЕН" Медициналық білім беру орталығы ЖШС	1 – 2 қазан 2019ж.	04.10.2019	5

Қосымша білім берудің негізгі нысандары медициналық және фармацевтикалық кадрлардың біліктілігін арттыру және қайта даярлау болып табылады. Медициналық және фармацевтикалық кадрлардың біліктілігін арттыру және оларды қайта даярлау тәртібін, сондай-ақ қосымша Медициналық және фармацевтикалық білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын уәкілетті орган айқындайды.

Нәтижелер

1. Өзін-өзі бағалау туралы есептерді жазудың сапасы мен толықтығын бағалау

Әрбір аккредиттелетін ұйым кемінде 1,5 ай мерзімде. сыртқы сапардың болжамды күніне дейін қосымшалары бар өзін-өзі бағалау туралы есеп ұсынылды, оны АЕО қызметкері алғашқы техникалық және мазмұнды сараптамадан өткізді, содан кейін түзету шараларын жүргізу үшін "қосымша білім беру" ұйымына жіберілді. Осыдан кейін өзін-өзі бағалау туралы есептер аккредиттеу сарапшыларына (АЕО мәліметтер базасы) шолу жасау және дайындау үшін берілді.

Есептерді қарау кезінде сарапшылардың негізгі ескертулері мыналар болды:

Стандарт 1

- миссия отандық денсаулық сақтау қажеттіліктерін, әлеуметтік жауапкершілік пункттерін толық көрсетпейді
- ұйымның миссиясы мүдделі тараптар мен денсаулық сақтау секторының назарына толық жеткізіледі (1.1)
- миссияны әзірлеуге мүдделі тараптардың қатысуын және оқытудың түпкілікті нәтижелерін көрсететін деректер ұсынылмаған. Сонымен қатар, мәлімделген миссия мен түпкілікті нәтижелер басқа мүдделі тараптардың пікіріне/ұсыныстарына негізделгендігі туралы деректерді ұсыну (1.4)
- тыңдаушылардың тиісті бағдарламаларда оқытудың түпкілікті нәтижелері туралы жеткілікті хабардар болмауы

Стандарт 2

- қашықтықтан оқыту элементтерін біліктілікті арттыру бағдарламаларына енгізу қажеттілігі
- тыңдаушылармен қашықтықтан оқыту және он-лайн коммуникация ұғымдарын ауыстыру
- ҒПҚ тыңдаушыларының өзіндік жұмысын ұйымдастыру нысандары нақты анықталмаған
- қайта даярлау бойынша оқу сабақтарына қандай әдістемелік материалдар ілесіп жүретіні және біліктілікті арттыру кезінде қандай әдістемелік материалдар ілесетіні туралы нақты түсінік жоқ
- оқу және әдістемелік материалдарды қарайтын және бекітетін консультативтік-кеңесші органның жұмысы

- ПБОӘК және басқа да әдістемелік материалдарды әзірлеу кезінде ұйым қандай құжатты басшылыққа алатыны анықталмаған
- білім беру процесін реттейтін кейбір құжаттардың болмауы

Стандарт 3

- тыңдаушылардың білімі мен дағдыларын, әсіресе қысқа мерзімді циклдар мен семинарларды бағалау жүйесі нақты анықталмаған
- балдық-рейтингтік бағалау жүйесі

Стандарт 4

- жекелеген мамандарды ынталандыру тетіктерін енгізу
- тыңдаушыларға кеңес беру жүйесі
- тыңдаушылармен кері байланыс
- тыңдаушыларды дамытудың жеке жоспарлары

Стандарт 5

- қосымша білім беруде НҚА талаптарын қатаң сақтау
- жоғары оқу орындарымен білім беру және ғылыми бағыт бойынша тығыз жұмыс
- кадр саясаты жетілдіруді талап етеді (ПБҚ мемлекеттерінің проблемасы)
- қызметкерлерді оқытудың инновациялық әдістеріне оқыту, педагогика бойынша оқытушыларды сертификаттау

Стандарт 6

- менеджмент жүйесінде ақпараттық және коммуникациялық технологияларды тиімді пайдалану (электрондық құжат айналымы);
- бағдарламаларды өзектендіру және библиографияны (оқу әдебиетін) жаңарту
- онлайн сауалнаманы пайдалану
- жаңа ақпараттық технологияларды жеткіліксіз пайдалану

Стандарт 7

- Кейіннен өзгерістер енгізе отырып, білім беру бағдарламасының мониторингін жетілдіру.
- оқыту бағдарламасының тиімділігін бағалау бойынша сауалнама мониторингі
- кері байланыс қорытындылары бойынша талдамалық есептер
- жұмыс берушілермен байланыс
- білім беру процесіне әртүрлі қатысушылардың сауалнамасының суреттелген деректері келтірілмейді

Стандарт 8

- білім беру бағытына бюджетті жоспарлауды жетілдіру
- ОӘК және басқа материалдарды әзірлеу бойынша әдіскерлердің болуы
- қызмет туралы жылдық талдамалық есептердің болуы

Стандарт 9

- ұйымның 5 жылға арналған стратегиялық даму жоспарының болуы
- құжаттарды жүйелі түрде өзектендіру
- СМЖ қызметіне енгізу
- электрондық құжат айналымын енгізу (мысалы, Битрикс)
- білім, ғылым және практиканың интеграциясы
- имидждік жұмыс
- брендинг (тану)
- сайттың мазмұнын жетілдіру және әлеуметтік қатысуы. желілер

Замечания общего характера:

- Есептерде өзін-өзі бағалау туралы басқа адамдардың есептерінен мәтіндерді ішінара көшіру жиі кездеседі
- Есептің әртүрлі бөлімдеріндегі мәтіндерді жиі қайталау
- Стандарттардың сипаттамасына жалпы сипаттағы мәтіннің көп мөлшерін, әдебиеттерден үзінділерді, бірқатар терминдердің орынсыз анықтамаларын енгізу
- Тексерілмеген сандық көрсеткіштер, көптеген грамматикалық және стилистикалық қателер

- Есеп мәтіні жиі пішімделмейді, ретсіз көрінеді (әртүрлі шекаралар, аралықтар. Қаріптер, тақырыптар мен кестелерді жазу стильдері, суреттер мен кестелерге қол қою және т.б.)
- Стандарт критерийін нақты ұстанбау
- Қолданбалар толығымен толтырылмаған
- Есеп" қызмет туралы есеп" сияқты

2. Өзін-өзі бағалау кезінде қиындықтарды анықтау

Осы мақсатта ЕАО өзін-өзі бағалау кезеңінде оқыту семинарында да, кеңес беру кезінде де ауызша сауалнама жүргізді. Институционалдық өзін-өзі бағалау кезінде келесі проблемалар анықталды:

- 1) оқыту семинарына әкімшілік қызметкерлер шақырылады және кем дегенде өзін-өзі бағалау жөніндегі есепті дайындаумен тікелей айналысатындар
- 2) оқыту семинарында қатысушыларды негізінен өзін-өзі бағалауды жүргізу жөніндегі техникалық және ұйымдастырушылық мәселелер және аз дәрежеде аккредиттеу стандарттарының өзі қызықтырады
- 3) топтың өзін-өзі бағалау жөніндегі ұйымдастыру жұмысындағы проблемалар, топ мүшелерінің іс-әрекеттерінің бытыраңқылығы
- 4) аккредиттелетін білім беру ұйымының жекелеген қызметкерлері арасында аккредиттеудің 9 стандарты бойынша есеп жазу бөлігінде жауапкершілікті бөлу және соның салдарынан есеп мәтінінің бірыңғай стилистикасының болмауы
- 5) жұмыс тобының мүшелері әдетте сипаттауға тапсырылған стандартты ғана "оқиды"
- 6) жұмыс тобының мүшелері Өзін-өзі бағалау жөніндегі нұсқаулықты толығымен зерттемейді, бірақ іріктеме бөлімдерін "оқиды"
- 7) төраға немесе Төрағаның орынбасары есептің соңғы нұсқасын шегермейді
- 8) өзін-өзі бағалау және есеп жазу мерзімдерін сақтамау (жұмыс жоспарының болмауының салдары)
- 9) жұмыс тобы әдетте әкімшілік қызметкерлермен шектеледі және мүдделі тараптардың барлық өкілдерін қамтымайды;

3. Аккредиттеу стандарттарымен жұмыс істеу кезінде проблемаларды анықтау

Институционалдық аккредиттеуден өткен ұйымдардың сауалнамасының қорытындысы бойынша институционалдық қызметті сипаттау үшін ең күрделі стандарттар айқындалды:

Стандарт 1:

Стандарт 1.4.1 – миссияны әзірлеуге мүдделі тараптардың қатысуы; мүдделі тараптар шеңберін анықтау;

Стандарт 2:

2.1.7 Қосымша білім беру ұйымдары қажет болған жағдайда білім беру желілері арқылы тыңдаушылар мен оқытушылардың әріптестерімен өзара іс-қимылын ынталандыруы, тәжірибе алмасуы және бірлескен оқытудан пайда көруі керек.

2.3.3 Қосымша білім беру ұйымдары денсаулық сақтау және Қоғам жүйесіндегі әртүрлі кәсіби рөлдеріне сәйкес тыңдаушылардың жеке дербес даму жоспары негізінде қосымша білім беру бағдарламаларының мазмұнын айқындауы тиіс.

Стандарт 3: -

Стандарт 4:

4.4.2 Қосымша білім беру ұйымы тыңдаушыларға Практикалық оқытудың өзіндік нәтижелерін бағалауға және талдауға мүмкіндік пен уақыт беруі керек.

Стандарт 5:

5.1.1 Қосымша білім беру ұйымы Ұлттық аккредиттеу жүйесі арқылы үздіксіз кәсіби дамуды және/немесе қосымша білім берудің жекелеген бағдарламаларын институционалдық бағалауды және тануды қамтамасыз етуі тиіс.

5.2.2 Қосымша білім беру ұйымы үздіксіз кәсіби дамудағы кез келген мүдделер қақтығысының анық анықталуын, жариялануын және тиісті түрде шешілуін қамтамасыз етуі тиіс.

5.3.1 Қосымша білім беру ұйымы медициналық ұйымдарды үздіксіз кәсіби даму бағдарламаларын жақсартуға тартуға жәрдемдесуге тиіс.

5.3.2 Қосымша білім беру ұйымдары медициналық білім беру ұйымдарын базалық медициналық білім беру бағдарламасы арқылы студенттерді өмір бойы оқуға дайындауы, осылайша үздіксіз кәсіби даму бағдарламаларына қатысуға ынталандыру және қабілеттілігін ынталандыруы үшін көтермелеуі тиіс.

5.3.3 Қосымша білім беру ұйымдары қажет болған жағдайда тыңдаушыларды үздіксіз кәсіби даму бағдарламаларында оқытуды қамтамасыз ету үшін медициналық ұйымдарды көтермелеу керек.

5.3.4 Қосымша білім беру ұйымы медициналық білім беру ұйымдарын үздіксіз кәсіби дамуда зерттеулер жүргізуге ынталандыру керек.

Стандарт 6

6.4.2 Қосымша білім беру ұйымдары тыңдаушыларды оқу кезінде әріптестері мен сабақтас кәсіп өкілдерінің құзыреттерін дамытуға тартуы керек.

Стандарт 7: -

Стандарт 8:

8.3.2 Қосымша білім беру ұйымдары үздіксіз кәсіптік даму бағдарламаларын қаржыландыру Денсаулық сақтау жүйесі шығындарының бөлігі ретінде қарастырылуын қамтамасыз етуі керек

8.3.3 Қосымша білім беру ұйымдары денсаулық сақтау мамандарының оқытудың қандай да бір бағдарламасын таңдауының тәуелсіздігін қамтамасыз ететіндей үздіксіз кәсіби даму бағдарламаларын қаржыландыру жүйесін ұйымдастыруы керек.

Стандарт 9: -

Жалпы сипаттағы ескертүлер:

- негізгі және жетілдіру стандарттарын орындаудағы айырмашылықтарды түсіну.

4. Сыртқы сараптама комиссиясының (ССК) жұмысын бағалау

Кері байланыс сауалнамасы қолданылды (1-қосымша). Қосымша білім беру бағдарламаларын іске асыратын 16 аккредиттелген ұйымнан сұхбат алынды. Әр ұйымнан аккредиттеуге дайындық бойынша толтырылған 2-5 жұмыс тобының мүшелері, оқытушылар алынды. Осылайша 52 сауалнама алынды. Сауалнамада сыртқы сараптама комиссиясын бағалауға арналған барлығы 10 сұрақ бар.

Барлық 52 респондент (100%) ССК құрамы туралы ақпараттандырылды, бұл мәселеге негізінен ұйымның әкімшілік қызметкерлері немесе өзін-өзі бағалау жөніндегі есепті дайындауға тікелей тартылған оқытушылар қатысты. Олардың кәсібилігіне де, сауалнамаға қатысқандардың 100% - институционалдық аккредиттеу тәжірибесіне де қатысты сарапшыларды іріктеуге толық қанағаттанған. ССК – ке бару бағдарламасымен 88%, ішінара-12% толық қанағаттандырылды. Бұл көбінесе комиссияның бір клиникалық базадан екіншісіне ауысуындағы қиындықтарға байланысты болды, сұхбаттың ұзақтығы, ұйым қызметкерлерін негізгі жұмыстан ажырату қажеттілігі. ССК мүшелерімен коммуникацияларға қатысты барлық сауалнамаға қатысқандар құжаттаманы тексеру кезінде сарапшылардың әдептілігін, әңгімелесу өткізу кезінде әдептілікті, ұйымның бөлімшелері мен базаларына баруды, тұжырымдалған мәселелердің дұрыстығы мен айқындылығын атап өтіп, оң пікір білдірді. Сарапшылар басшылықпен сұхбат жүргізу кезінде сұрақтар қойды. Әкімшілік қызметкерлер. Оқытушылар құрамы. Тыңдаушылар мен жұмыс берушілер. Өкінішке орай, толтырылған сауалнамалардың арасында респонденттер-жұмыс берушілердің өкілдері болған жоқ. ЕАО сарапшыларының сыртқы сапары процесінде тыңдаушылар ұсынған сауалнамаларда ССК жұмысына қатысты

бірнеше сұрақтар (3) қамтылғанын ескере отырып, жауаптарды талдау қорытындысы бойынша тыңдаушылар аккредиттеу рәсімін 77% - да қажет деп санайтыны және оның мақсатын 88% жағдайда "білім беру сапасын қамтамасыз ету" деп түсінетіні анықталды.

Жалпы, барлық респонденттер (52) сауалнаманың мазмұнына және кері байланыс жүргізу әдістемесіне қанағаттанды, сонымен бірге 30% - ы мұндай сауалнаманы тікелей аккредиттелетін ұйымда ССК сапары аяқталғаннан кейін жүргізу және мүдделі тараптардың (оқытушылар, тыңдаушылар, жұмыс берушілер) көбірек санын қамту қажет екенін айтты.

ССК жұмысына жалпы респонденттердің 100% қанағаттандырылды. ССК ұсынымдары сауалнамаға қатысқандардың 89,5% - ы түсінікті болды және 83% - ы комиссия төрағасы басшылықпен және ұжымдық аккредиттелетін ұйыммен соңғы кездесуде айтқан ұсыныстардың көпшілігімен келіскен, алайда 10% - некторые кейбір күмәндар және 7% - да кейбір ұсыныстарды қабылдамау қалды.

Респонденттердің ССК жұмысын жақсарту жөніндегі тілектері мыналарды қамтыды:

- Практикалық сабақтарға қатысу тыңдаушылардың сауалнамасын сүйемелдеу;
- Тыңдаушылармен сұхбаттасуға көбірек уақыт беру;
- Тыңдаушылармен сұхбат жүргізу кезінде орыс тілімен қатар мемлекеттік тілді қолдану;
- Шетелдік сарапшының ұсынымдарын жеке құжатпен және әрбір стандарт бойынша ұсыну;
- Танысу үшін аккредиттелетін ұйымның қызметкерлеріне ССК есебін ұсыну.

5. Білім беру ұйымдары үшін ССК ұсынымдарының сипаттамасы

Бұдан әрі аккредиттелетін ұйымдарға айтылған және біліктілікті арттыруға қатысатын ұйымдар қызметіндегі бар кемшіліктер туралы куәландыратын ССК-ның неғұрлым жиі ұсынымдары ұсынылады:

- Ұйымның миссиясын, стратегиялық даму жоспарын әзірлеуге және білім беруді жетілдіру мәселелерін талқылауға мүдделі тараптардың кең ауқымын (тыңдаушылар, оқытушылар, жұмыс берушілер) тартуды қамтамасыз ету;
- Білім алушылардың, оқытушылардың және басқа да мүдделі тараптардың мәлімделген миссия туралы хабардар болуын жақсарту;
- Барлық мүдделі тараптармен кері байланысты қоса алғанда, білім беру процесін басқарудың стандартталған нысандары мен рәсімдерін әзірлеу және енгізу;
- Қосымша білім берудің білім беру бағдарламаларын рецензиялау үшін кәсіби ұлттық және халықаралық ұйымдармен өзара іс-қимылды күшейту;
- ҚР практикалық денсаулық сақтау қажеттіліктерін ескере отырып, шетелдік әріптестермен ҮДБ бойынша бірлескен білім беру бағдарламаларын әзірлеу;
- Оқу-әдістемелік материалдар мен есепті құжаттарды біріздендіру;
- Оқытуға тартылған оқытушылардың педагогикалық шеберлік деңгейін арттыру бойынша жұмысты жалғастыру;
- Білім беру бағдарламаларын әзірлеуге және жетілдіруге мүдделі тараптарды кеңінен тарту;
- Тыңдаушылардың құзыреттерін бағалау туралы регламентті (ережені) әзірлеу арқылы тыңдаушылардың құзыреттерін бағалау жүйесін жетілдіру және оқу материалдарында оқытудың түпкілікті нәтижелерін көрсетуді нақтылау;
- Қосымша білім беру бағдарламаларын бағалау саясатын әзірлеу;
- Ғылыми-зерттеу жобаларына қатысу бойынша жұмысты күшейту;
- ПБҚ-ның ғылыми-зерттеу жобаларына қатысуын ынталандыру;
- Қосымша білім беру бағдарламаларына қашықтықтан оқыту элементтерін енгізу;
- Электрондық құжат айналымын, оның ішінде тыңдаушылардың оқу жетістіктерін бағалауды құжаттау үшін енгізу;
- Интернет-ресурстарды өзектендіру және кеңейту (сайт, Халықаралық ғылыми-білім беру сайттарына қолжетімділік);

- Халықаралық деректер базасына және кәсіби әдебиеттер кітапханалық қорына қолжетімділікті кеңейту;
- Ақпараттық-коммуникативтік технологияларды оқытудың және тыңдаушылар кұзыретінің қалыптасуын бағалаудың интеграцияланған бөлігі ретінде белсенді пайдалану (компьютерлік тестілеу);
- Шетелдік қосымша білім беру ұйымдарымен халықаралық ынтымақтастықты кеңейту.

Осылайша, "қосымша білім беру" ұйымдарының жұмысындағы ең маңызды кемшіліктер біріздендірудің болмауы және оқу-әдістемелік құжаттаманы дайындау сапасы; ҒЗЖ және белсенді емес халықаралық ынтымақтастықтың болмауы; ескірген кітапхана ресурстары және кәсіби және ғылыми әдебиеттердің халықаралық базаларына қолжетімділіктің болмауы; штаттық оқытушылардың жеткілікті санының болмауы болды.

Қорытынды.

Қосымша білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарды институционалдык аккредиттеуді жүргізу 2018 жылдың соңында басталды және жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беруді аккредиттеуден айырмашылығы сапаны қамтамасыз ету саласындағы жаңа оқиға болып табылады. Денсаулық сақтауда қосымша білім беруге қойылатын регламенттелген талаптардың болмауы, мысалы, қызметтің осы түрін лицензиялау, аудит, аттестаттау жүргізу денсаулық сақтау мамандарын қайта даярлаумен және біліктілігін арттырумен айналысатын жеке мекемелер санының өсуіне әкелді. Бұл қосымша білім беру қызметтерінің сапасының төмендеуімен қатар жүрді. Институционалдык аккредиттеуді енгізу тыңдаушылардың оқытудың барабар жағдайларында күтілетін білім мен дағдыларды алу сапасы мен кепілдігін қамтамасыз ету тетіктерінің бірі болып табылады.

Аккредиттеу құралдарына (стандарттарға) және сыртқы бағалау процедураларына жүргізілген талдау бірқатар қорытынды жасауға мүмкіндік берді:

1. ДМББФ аккредиттеудің халықаралық стандарттарының негізінде АЕО әзірлеген қосымша білім беру ұйымдарын аккредиттеу стандарттары (ҒПК) ҚР-дағы қосымша білім беру сапасын бағалау үшін қолданылады;
2. Өзін-өзі бағалауды жүргізуге жауапты аккредиттелетін ұйымның жұмыс тобын оқытуды аккредиттеу стандарттарының критерийлерін, әсіресе 2,5,8 стандарттарын және есепті ресімдеуге қойылатын техникалық талаптарды тереңірек талдаумен күшейту қажет;
3. Өзін-өзі бағалау және өзін-өзі бағалау туралы есеп жазу кезінде консультациялық жұмысты оқу-әдістемелік құжаттаманың тізбесі, нысаны мен мазмұны бойынша түсіндірулермен күшейту керек;
4. ССК АЕО бағдарламасының құрылымы мен іс шаралары ұйымның сыртқы бағалау рәсіміне қойылатын талаптарға сәйкес келеді;
5. Қызмет мерзімі 3 жылдан кем қосымша білім беру ұйымдарына институционалдык аккредиттеудің 3 жылмен шектелген кезеңін қолдану және аккредиттелген ұйымға ЕАО сарапшысының сапарымен аккредиттеуден кейінгі мониторингті күшейту.

Бас директор

Сарсенбаева С.С.

Сараптамалық кеңестің отырысында тыңдалды
25.10.2019 ж. №4 хаттама.

ЕСАҚА